

Fen Adamlarının Hukuka Aykırı Yetki Artışına ETKB'den Red...

Elk. Müh. Ahmet BECERİK
ahmet.becerik@emo.org.tr

TEDAŞ Genel Müdürlüğü Elektrik Piyasası İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı'nın elektrikle ilgili fen adamlarının yetkilerinde artışa neden olacak "**Bağlantı Gücü**" tanımında değişikliği içeren uygulamasına yönelik olarak, Elektrik Mühendisleri Odası'nın başvurusunu değerlendiren Enerji Tabii Kaynaklar Bakanlığı Enerji İşleri Genel Müdürlüğü, elektrikle ilgili fen adamlarının yetki sınırının belirlenmesinde, TEDAŞ Genel Müdürlüğü'nün herhangi bir görev ve yetkisinin bulunmadığını bildirdi.

Elektrik Mühendisleri Odası tarafından ETKB'na yapılan başvuruda, halen yürürlükte bulunan "Elektrik İle İlgili Fen Adamlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelik" hükümlerine göre belirli gruplara ayrılan fen adamlarının çeşitli uygulama konularında yetkileri ile bağlantı gücünün, anılan yönetmeliğin 7. maddesinde açıkça tanımlandığı ve yönetmelik hükümlerinin de Milli Eğitim Bakanlığı ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından yürütülmesi gerektiği vurgulanarak ETKB ya da EPDK tarafından çıkarılan yönetmeliklerde fen adamları yetkilerinin belirlenmesine yönelik düzenlemelerin yapılamayacağı gibi, ilgili yönetmelikte belirlenen tanımlar dışına çıkılarak herhangi bir işlem yapılabilmesi olanağının da bulunmadığı ifade edilmektedir. Öncelikle bağlantı gücü tanımların-

daki yanlışlık, TEDAŞ Genel Müdürlüğü Elektrik Piyasası İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı'nın 25.09.2006 tarih ve 27116 sayılı yazılarında yapılmaktadır. Yazıda; "*Teşekkül genelinde bağlantı gücü tanımının farklı değerlendirilmesi nedeniyle yaşanan problemlerin ortadan kaldırılması için, Elektrik Tesisleri İç Tesisat Yönetmeliği'nin 57 maddesinin (a.2) fıkrasındaki tanıma göre iletken kesitinin belirlenmesi için yapılan eşzamanlı yük hesaplamaları ile ilgili işlemler aynen devam etmek üzere meslek gruplarına bakılmaksızın bağlantı gücü işlemlerinde; elektrik piyasasındaki uygulamalarda düzenleyici yetkiye sahip olan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından hazırlanan 25 Eylül 2002 tarihli, 24887 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği 4. maddesinin 10. fıkrasındaki Bağlantı Gücü tanımının kullanılması hususlarında gereği rica ederiz*" ifadeleri yer almıştır.

EMO'nun konuya ilişkin olarak, öncelikle her iki yönetmelikteki bağlantı gücü tanımlarının farklı işlemlere sahip olup fen adamlarının yetkilerinin belirlenmesinde kullanılan bağlantı gücü tanımıyla ilgili herhangi bir açık olmayan husus da bulunmadığı, dolayısıyla yazıda belirtildiği gibi "bağlantı gücü tanımının farklı değerlendirilmesi nedeniyle yaşanan problemler" gibi bir sorunun

varlığından da söz edilemeyeceğini, fen adamlarıyla ilgili yönetmeliğin yayımlandığı 11 Kasım 1989 tarihinden bu yana da herhangi bir sorun yaşanmaksızın, elektrikle ilgili fen adamlarının yetki sınırları yönetmeliklerinde yer alan tanıma göre belirlenmekte olduğu vurgulanmıştır.

EMO, elektrik ile ilgili fen adamlarının yetki sınırının belirlenmesinde TEDAŞ Genel Müdürlüğü'nün herhangi bir görev ve yetkisinin bulunmadığı halde, konuyla ilgili yönetmelik hükümleri yerine, bu konuda yetkisiz bir başka kurum olan EPDK yönetmeliklerinin uygulanacağı yönünde talimat vermek suretiyle uygulamada fen adamlarının yetkilerinde bir artış sağlanmasının yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygun olmadığı gibi kamu düzenine ilişkin bir düzenlemeye de aykırılık taşıdığını belirtmiştir. Dolayısıyla, bu husus nedeniyle ortaya çıkabilecek tüm olumsuzluklardan ilgililerin ceza sorumluluğu doğabileceği gibi, Odamız üyelerinin yetkisinde olan hizmetlerin yetkisiz kişilere gördürülmesinden dolayı uğranılacak maddi kayıpları tazmini de talep edileceğini ayrıca vurgulamıştır.

EMO Yönetim Kurulu'nun başvurusu ile ETKB Enerji İşleri Genel Müdürlüğü'nün TEDAŞ Genel Müdürlüğü'ne yazdığı yazıda aşağıdaki konulara dikkat çekilmiştir.

Bilindiği üzere; Bakanlığımızca bağlantı gücünün tanımı ve uygulamasının nasıl yapılacağı konusunda ve bununla ilgili olarak yürürlükteki "Elektrik İle İlgili Fen Adamlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmeliğinin" uygulanabilirliği hususlarında çeşitli tarihlere yazılı talimatla Genel Müdürlüğünüze gönderilmiştir.

Genel Müdürlüğünüzün, Bakanlığımıza göndermiş olduğu 06.07.2006 tarih ve 019379 sayılı yazısında; Ankara Elektrik Teknikerler Teknisyenler Odası Başkanlarının Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliğinin 54. Maddesinin (a.2) fıkrasında yer alan bağlantı gücünün tanımının elektrik piyasasındaki uygulamalarda esas alınması gerektiği konusundaki başvuruları üzerine Bakanlığımızın görüşü sorulmuştur.

Bakanlığımızın 28 Temmuz 2006 tarih ve 2608 sayılı cevabi yazısında "Fen adamlarının yetki gücünün belirlenmesinde büyük önemi olan bağlantı gücünün ve dolayısı ile aydınlatma ve kuvvet güçlerinin, bu yönetmelikte yer alan tanımına ve tarifine göre hesaplanması yasal bir zorunluluk olup talep gücü bir ölçü değildir. Ayrıca, aynı yönetmeliğin 12. Maddesinde; yönetmelikte yer almayan konularda 04.11.84 tarih ve 18565 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Elektrik İç Tesisler Yönetmeliği hükümleri geçerlidir. Denilmek suretiyle bu yönetmeliğin sadece ve sadece elektrik iç tesislerine ait hususlara ait olduğu vurgulanmıştır Bununla birlikte Elektrik İç Tesisler Yönetmeliği, elektrik iç tesislerinin kurulmasına işletilmesine dair hükümleri kapsamakta olup, mühendislerin ve fen adamlarının yetkilerine ilişkin hükümleri bulunmamaktadır. Anılan yönetmeliğin 57 inci maddesinde "Yalıtılmış İletkenler ve Kablolar" başlığı altında yapılan açıklamalarda olduğu gibi kullanılacak malzemenin; TSE'ne uygunluğu, boyutlandırılması, kablo kesitleri ve aşırı ısınmaya karşı korunması gibi konularında bilgi vermektedir." şeklinde konuya açıklık getirilmiştir.

Bilindiği gibi; "Bağlantı Gücü: Kullanım yerinin elektrik projesinde belirtilen kurulu güç ve kullanma faktörü (0.60 olarak) göz önüne alınarak hesaplanan güç miktarıdır."Bağlantı gücü tanımı genelde elektrik müşterilerinin sözleşme yapacakları şirket veya kuruluşlarla bağlantı ve perakende antlaşmalarda tarafların enerji alışı ve satışlarında baz olarak belirlenen güç miktarıdır. Diğer bir anlatımla bağlantı gücü, iç tesisat projelerinin tasarımında, hazırlanmasında yararlanılan veya baz alınan bir değer değildir. **Elektrik iç tesisat projelerinin tasarımında ve hazırlanmasında yararlanılan; gerek Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği, gerekse Elektrik İç Tesisler Proje Hazırlama Yönetmeliği Bakanlığımızın da yürütmesi zorunlu yönetmelikler olup, her iki yönetmelikte bağlantı gücü tanımı yoktur.**

Dağıtım Sisteminde uygulama bütünlüğünü sağlamak amacıyla hazırlanan ve yürürlükte olan mevzuatlardan sadece; Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından 25.09.2002 tarih ve 24887 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği ile T.C. Milli Eğitim Bakanlığı ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca müşterek hazırlanan ve yayınlanan Elektrik ile İlgili Fen Adamlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmeliklerde bağlantı gücü tanımı mevcut olup;

A-Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği'nin amaç maddesinde tanımlandığı gibi; "Madde 1 -Bu Yönetmeliğin amacı; dağıtım sistemine bağlanmak isteyen veya bağlı olan tüketiciler ile bu tüketicilere bağlantı anlaşması, perakende satış sözleşmesi veya ikili anlaşma kapsamında hizmet veren taraflara uygulanacak standart, usul ve esasların belirlenmesidir. kullanılmakta olup İç Tesisat Projelerinin tasarım hazırlanması imzalanması ve onaylanması aşamasında kullanılan ve kullanıcının amacına yönelik talep gücünün belirlenmesinde yararlanılan ve mevzuatlarda belirlenen teknik kriter/veri veya teknik kriterlerinden/verilerden biri değildir.

B-Elektrik ile İlgili Fen Adamlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelik'in amaç maddesinde tanımlandığı gibi; "Madde 1 - Bu Yönetmeliğin amacı 3542 sayılı Kanun ile 3194 sayılı Kanunun 5. maddesine eklenen fıkrada tanımlanan fen adamlarından elektrik ile ilgili olanlarının yetki, görev ve sorumluluklarını belirlemektir" hükmünü içermekte de olup, anılan yönetmelikte tanımlanan fen adamlarının, İç Tesisat Projelerinin tek başına tasarımı, hazırlanması imzalanması ve onaylanması aşamasında kullanılan ve kullanıcının amacına yönelik talep gücünün belirlenmesinde yararlandıkları ve ilgili mevzuatlarda belirlenen teknik kriter/veri veya teknik kriterlerinden/verilerden biri de değildir.

Fen Adamları; iç tesisat projelerinin tasarımı, hazırlanması imzalanması aşamalarında; yürürlükteki Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği ile Elektrik İç Tesisler Proje Hazırlama Yönetmeliğinde ve "Elektrik ile İlgili Fen Adamlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelik'in 8. ve 9. maddelerinde tanımlanan teknik kriter/verileri göz önüne alarak uymak zorundadırlar.

Ayrıca, Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği ile Elektrik İç Tesisler Proje Hazırlama Yönetmeliğinin yürütme yetkisi T.C Enerji Tabii Kaynaklar Bakanının yetki ve sorumluluğu altında olup, "Elektrik ile İlgili Fen Adamlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelik'in yürütme yetkisi T.C Milli Eğitim Bakanı ile T.C. Bayındırlık ve İskan Bakanının müşterek yetki ve sorumluluğu altındadır. Fen adamlarının yetkilerinin azaltılması veya çoğaltılması anılan bu yönetmeliklerde değişiklik yapılması ile söz konusu olup, yönetmelik değişiklikleri de ancak ilgili Bakanlıklar tarafından yapılır ve yürürlüğü konulabilir.

Bu nedenle, anılan yönetmeliklerde değişiklikler ilgili Bakanlıklar tarafından yapılmadan ve yürürlüğe konmadan fen adamlarının yetki ve sorumluluklarında değişiklikler yapılması mümkün değildir.

Budak DİLLİ
Bakan a.
Gene Müdür